

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 12.1.2009
COM(2008) 908 окончателен

2007/0197 (COD)

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

общата позиция на Съвета във връзка с приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

общата позиция на Съвета във връзка с приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаването на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори

1. ИСТОРИЯ НА ДОСИЕТО

Предложението е предадено на Европейския парламент и на Съвета 19.9.2007 г.

(документ COM(2007) 530 — 2007/0197/COD) на:

Становище на Европейския икономически и социален комитет, 22.4.2008 г.
предоставено на:

Становище на Комитета на регионите, предоставено на: 10.4.2008 г.

Становище на Европейския парламент (на първо четене), 18.6.2008 г.
предоставено на:

Обща позиция, приета с единодушие на: [9.1.2009 г.]

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

Предложението е част от третия законодателен пакет за вътрешен пазар на газ и електроенергия в рамките на ЕС („трети пакет“), който включва две директиви и три регламента.

Основната цел на пакета е да установи необходимата регулаторна рамка за ефективното отваряне на пазара и да изгради единен пазар на газ и електроенергия в рамките на ЕС в интерес на гражданите и на промишлеността на Европейския съюз. Това ще спомогне цените да се поддържат колкото е възможно по-ниски и ще увеличи стандарта на обслужването и сигурността на доставките.

Това ще се осъществи с помощта на следните основни мерки:

- по-ефективен регулаторен надзор от независими национални регулатори;
- създаване на Агенция, чиято цел ще бъде осигуряването на ефективно сътрудничество между националните регулатори и вземането на решения по всички трансгранични въпроси, имащи значение;
- задължително сътрудничество между операторите на мрежи, с цел хармонизиране на всички правила, свързани с преноса на енергия в Европа, и координиране на планирането на инвестиции;

- ефективно отделяне на производството от преноса на енергия, така че да се елиминират всички конфликти на интереси, да се стимулират инвестициите в мрежите и да се предотврати дискриминационното поведение;
- по-голяма прозрачност и по-добро функциониране на пазара на дребно;
- по-голяма солидарност и регионално сътрудничество между държавите-членки, което ще гарантира по-голяма сигурност на доставките.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

3.1. Общи забележки

Приетите от Съвета общи позиции относно петте текста, формиращи третия пакет, съдържат всички съществени елементи от предложението на Комисията, които са необходими за осигуряване на доброто функциониране на вътрешния пазар на газ и електроенергия, и по-общо, за постигането на основните поставени по-горе цели. Поради това те могат да бъдат одобрени от Комисията (вж. 3.2 по-долу).

На първо четене вниманието бе съсредоточено върху постигането на съгласие в рамките на Съвета. Поради това приетите от Европейския парламент изменения не бяха формално включени в общата позиция. Преговорите за тази цел ще бъдат проведени на второ четене. Някои от приетите от Европейския парламент изменения са взети обаче под внимание в общата позиция (вж. 3.3 по-долу). Комисията смята, че редица изменения, които не са включени в общата позиция, следва да бъдат взети предвид на второ четене (вж. 3.4 по-долу).

3.2. Специфични забележки

Основните промени в предложението на Комисията са следните:

Общата позиция съдържа разпоредби, целящи балансирането на работните отношения между Агенцията, Европейската мрежа от оператори на преносни системи (ЕМОПС) и Комисията по отношение на **създаването и наблюдаването на мрежови кодекси**¹.

1. Член 6, параграф 4, втора алинея: Агенцията представя на Комисията проект на необвързващи рамкови насоки, които излагат ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси. Тези насоки определят рамките на мрежовите кодекси без да отнемат правомощията на ЕМОПС да изготвят кодексите.
2. Член 6, параграф 4, трета и четвърта алинея: Агенцията представя на ЕМОПС обосновано становище относно проекта на мрежовите кодекси, изготвен от последните. След като Агенцията се увери, че мрежовите кодекси съблюдават съответните рамкови насоки, тя ги представя на Комисията и може да отправи препоръки за тяхното приемане. Ако ЕМОПС не успее да разработи мрежови

¹ Цялостната система за създаване на мрежови кодекси е определена в член 6 от общата позиция във връзка с регламент относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и в съответната обща позиция във връзка с трансграничния обмен на газ.

кодекси, Комисията може да отправи искане до Агенцията да изготви проект на мрежов кодекс.

3. Член 6, параграфи 5 и 6: Агенцията наблюдава изпълнението на мрежовите кодекси от ЕМОПС и представя доклад на Комисията.

Съгласно предложението на Комисията, Агенцията може да взема **самостоятелни решения въз основа на насоки**, приети по процедурата на комитология след влизането в сила на третия пакет, т.е. по въпроси, които не са били първоначално предвидени в директивите и/или регламентите. Това следва да даде известна гъвкавост при определяне на задачите на Агенцията в контекста на постоянно развиващия се вътрешен пазар на газ и електроенергия. Общата позиция заличава позоваването на насоките в член 7, параграф 1 и по този начин ограничава възможността за реакция на Комисията и Агенцията по отношение на пазарните развития.

Съветът значително ограничи правомощията на Агенцията, определени в член 9, до такава степен, че Агенцията може да предоставя освобождавания (напр. от изискванията за отделяне на трансграничните преносни системи) единствено като *последна инстанция*. Тази промяна значително ограничава регулаторния надзор на Агенцията върху **трансграничните въпроси**.

Съгласно общата позиция **управителният съвет (УС)** ще се състои от 6 члена (5 от Съвета и 1 от Комисията), а не от предложените от Комисията 12 члена (6 от Съвета и 6 от Комисията). Тази промяна не спазва принципа на равно представителство на двата клона на изпълнителния орган на Общността в рамките на УС. Съответното изменение на Европейския парламент (№ 44) е по-балансирано.

Съветът увеличава правомощията на **Съвета на регулаторите (СР)** за сметка на директора (член 15, параграф 2, член 14, параграф 1 и член 16, параграф 3). Агенцията е независим орган на Общността, представляван от директора. Директорът следва да разполага с необходимата власт и правомощия за ръководството на Агенцията. Тези правомощия биха били значително ограничени, ако СР, представляващ националните регулаторни органи, има правомощията, които му дава общата позиция.

3.3. Аспекти на общата позиция, отразяващи измененията на Европейския парламент

Съдържанието на следните изменения или на части от тях е взето под внимание в общата позиция: № 19 относно отправянето на препоръки до операторите на преносни системи (ОПС), № 23 относно изготвянето на насоки за установяване на принципите за хармонизиране на правилата за мрежите и препоръката до Комисията, когато ОПС не са успели да приложат мрежов кодекс, № 40 относно консултацията с участниците на пазара, потребителите и крайните потребители, № 44 относно намаляването на броя на членовете на управителния съвет (УС) от 12 на 6, № 45 относно присъствието на директора на Агенцията и на председателя на Съвета на регулаторите (СР) на срещите на УС, № 47 и № 48 относно независимостта на членовете на УС, № 49 относно несъвместимостта на членството в УС и в СР, № 51 относно ролята на СР при назначаването на директора, № 53 относно публикуването на работната програма на Агенцията, № 54 относно дисциплинарната власт на УС над директора след консултация със СР, № 58 относно правилата за гласуване на СР, № 59 относно съдържанието на процедурния правилник на СР, № 64 относно оценката преди

евентуалното удължаване на мандата на директора и изискването УС да се консултира със СР преди удължаването на мандата на директора, № 65 относно засилването на ролята на СР, № 66 относно правото на Европейския парламент да изисква от директора на Агенцията доклад за изпълнението на задълженията му, № 68 относно условието поканата за изразяване на интерес за ставане на член на Апелативния съвет да бъде публична.

3.4. Изменения на Европейския парламент, одобрени от Комисията, но не и от Съвета

Комисията може да приеме — в някои случаи след по-прецизно формулиране или преработка на текста — изцяло или поне отчасти по-голямата част от измененията на Европейския парламент. Това се отнася до следните основни въпроси:

Парламентът предлага следните въпроси да бъдат включени в списъка от задачи на Агенцията: насърчаване на междурегионално сътрудничество между енергийните пазари (№ 19), координация на комуникацията между ОПС на ЕС и ОПС на трети страни (№ 24), представяне на становище пред Комисията, държавите-членки и въпросните регулаторни органи относно съвместимостта на решение на регулаторния орган с енергийното законодателство на ЕО (№ 32 и № 33) и наблюдаването на някои развития на пазарите на газ и електроенергия (№ 35 и № 41).

Парламентът също предлага Агенцията да взима суспензивни решения във връзка с ОПС, които не успяват да приложат мрежовите кодекси (№ 26), да наблюдава процеса на разрешение на изграждането на нова трансгранична инфраструктура (№ 27) и да изчислява капацитета на ОПС за такива системи (№ 28). Комисията може да приеме принципно възлагането на горепосочените правомощия на Агенцията, при условие че тези правомощия не са истински дискреционни и при условие че Агенцията приема единствено индивидуални решения за прилагане на общностните стандарти за специфични случаи и че упражнява тези правомощия при ясно определени условия.

Комисията е съгласна със задачата на УС да приема годишен доклад за развитията на пазарите на газ и електроенергия (№ 43).

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Общата позиция запазва основните точки от предложението на Комисията. По отношение на особено важни въпроси, общата позиция постига добър баланс и прави добър компромис, което ще доведе до добро функциониране на вътрешния пазар на газ и електроенергия. Следва обаче да се даде по-засилена роля на Комисията и на Агенцията при надзора, за да се осигури хармонизирано прилагане на третия пакет и да се гарантира добро функциониране на вътрешния пазар. Следователно Комисията подкрепя общата позиция, но силно препоръчва засилване на ролята на Комисията и на Агенцията при надзора. Комисията също смята, че някои изменения, приети от Европейския парламент на първо четене, следва да бъдат включени едва на второ четене.